

език с една снимка, поставено в плик и добре запазено /мазруф ве махфуз/. Присъстващите веднага се сетили, че се отнася до въстание /фесадата даир/. Но без да дигат шум най-внимателно и незабелязано отворили писмото /бир теляш итмейерек ве асла серреце вирилмейрек/ и го прочели.

Писмото е от споменатия Панайот войвода. То е изпратено до Хаджи Попов, наричан български комита от село Ивладиин /Владиня/, Ловешко. Съдържанието му е бунтарско /мюндереджати ефсади ахалии мюджиб/. Говорейки за събитията на деня, дават се някои напътствия и незаконни подбуди /месели хазирадан бахисле бер таким ишарет ве тенбихати гайри мешруа/.

Говори се, че те /бунтовниците/ ще се събират в Троянския балкан с намерение да нападнат мохамеданското население. Оръжие, барут, храна - всичко било осигурено. Желаящите да се присъединят към тях било от страх или пък от бунтовническите им подбуди и подстрекания, трябвало да се явят на уговорено място.

Следователно всичко това, което се пише и говори, крие в себе си за момента и за бъдеще големи опасности. Предвид на всичко това, след предварителна уговорка с каймакама на Ловеч беше посетено селото Ивладиин/Владиня/. От разговорите, които бяха водени между нас по споменатия въпрос, се установи, че в споменатото село действително има такъв човек на име Хаджи и в момента живее там. Но, ако веднага го задържим и изправим пред съда, ще се разкрие заговора и не ще се доберем до солидни доказателства и резултатът няма да бъде ефектен. За това Троянския балкан, който представлява важен обект, се взе под строго наблюдение и цялото внимание е насочено там. Според нас залавянето на Панайот войвода, който се самоназначил за главатар на Комитета и тръгнал по бунтарски път, ще бъде по-целесъобразно.

В споменатото писмо сборният ден... /скъсано/ бил уговорен/ на 1 септември. Но, тъй като тия редове от писмото не могат да се преведат с точност, то истинското положение не може да се изясни... /скъсано, поради което/ решихме да поискаме разрешение, какво да предприемем по този въпрос и как да постъпим... /скъсано за по-целесъобразно/. Писмото, снимката и заптийската преписка, щом приложени са изпратени... /скъсано/ аз, покорният и до днес не съм ги получил и се чудя къде могат да се забавят... /скъсано/, но... /скъсано/ щом ги получа, ще донеса до Ваше валийско височество... /скъсано/ а, като получим нареждането Ви... /скъсано, то кои жилища/ и махали да бъдат обискирани и дали те да бъдат претърсени за оръжие и други неща заповедта принадлежи на Негово височество, който е властен да заповядва.

/Подписът и датата липсват/"¹¹

Освен този документ са известни още няколко фрагмента от кореспонденция, отнасяща се по подготовката на въстанието от есента на 1875 г. Първият от тях е част от писмо на Панайот Хитов до българския комита Хаджи Попов в с. Владиня, Ловешко:

"... Български комита драги хаджи Попов оглу... много поздрави и крепко здраве. Братята ми Тотю, поп Никола и Ангел са интернирани... братя, него ден с